

SUCCESSIE

29 03 2006
THEATER ZAAL
Zwevegem

1

Programma

- Knockaert Dirk
Inspecteur registratie en domeinen te Menen
Successierechten in Vlaanderen, tarief, voorbeelden
Tip inzake huwelijkscontract
- Lietaer Jozef
Notarieel medewerker
Testamenten en optimalisaties
- Devlamynck Luc
De levensverzekering
Schenking en controle over de schenking

Programma

- Knockaert Dirk
Inspecteur registratie en domeinen te Menen
Successierechten in Vlaanderen, tarief, voorbeelden
Tip inzake huwelijkscontract
- Lietaer Jozef
Notarieel medewerker
Testamenten en optimalisaties
- Devlamynck Luc
De levensverzekering
Schenking en controle over de schenking

Familie Peeters

Hubert

Maria

Hilde

Frank

Karen (+ Wim)

Wettelijk gescheiden

Ongehuwd

Gehuwd

Floor

Jana

Familie Peeters

Hubert

Geen Eigen Vermogen

Maria

Geen Eigen Vermogen

Gemeenschappelijk Vermogen

Onroerend Vermogen
€ 300.000,00

Roerend Vermogen:
€ 250.000,00

Successie: een drieluik

Huwelijksvermogensrecht:

Stap 1: Bepalen nalatenschap

Erfrecht:

Stap 2: Bepalen erfgenamen

Successierecht:

Stap 3: Bepalen successierechten

De Vlaamse successiewetgeving

- ✓ Gewestelijke aangelegenheid (sinds 1/1/1997)
- ✓ Voorwaarden:
  - Rijksinwoner met woonplaats in het Vlaamse Gewest
  - In welk gewest de laatste 5 jaar van uw leven het meeste verbleven?

Vlaamse Successie – wetgeving

1. Rechte lijn, Echtgenoten, samenwonenden

2. Zijlijn:
Broers en zussen

3. Andere erfgenamen

rechte lijn, echtgenoten of samenwonenden

Van	Tot	Tarief
0,01	50.000,00	3 %
50.000,01	250.000,00	9 %
250.000,01	-	27 %

Wettelijk samenwonenden en feitelijk samenwonenden?

Berekening:

- Splitsing roerende en onroerende goederen
- Berekening per erfgenaam
- Verminderingen

Let op: samenwonenden en stiefkinderen zitten ook in de laagste categorie qua tarief successierechten, maar erven niet automatisch.

Familie Peeters

Hubert

Geen Eigen Vermogen

Maria

Geen Eigen Vermogen

Gemeenschappelijk Vermogen

Onroerend Vermogen
€ 300.000,00

Roerend Vermogen:
€ 250.000,00

Hubert overlijdt.

Stap 1: Bepalen nalatenschap Hubert

Nalatenschap Hubert:
 $\frac{1}{2}$ Gemeenschappelijk Vermogen

50 %

50%

50 %

Onroerend Vermogen:
€ 150.000,00

Roerend Vermogen:
€ 125.000,00

✝ Hubert: berekening successie

Stap 2: Bepalen erfgenamen

- Maria: vruchtgebruik nalatenschap
- Kinderen: naakte eigendom nalatenschap

ZO BEREKENT DE FISCUS DE WAARDE VAN HET VRUCHTGEBRUIK EN DE NAAKTE EIGENDOM

Leeftijd van de vruchtgebruiker	Waarde vruchtgebruik in %	Waarde naakte eigendom in %
Tot 20 jaar	72	28
21 - 29	68	32
30 - 39	64	36
40 - 49	60	44
50 - 54	52	48
55 - 59	44	56
60 - 64	38	62
65 - 69	32	68
70 - 74	24	76
75 - 79	16	84
Vanaf 80 jaar	8	92

✝ Hubert: berekening successierechten

Stap 3: Bepalen Successierechten

Vruchtgebruik Maria

Onroerende goederen:

Waardering Vruchtgebruik:

$$\begin{aligned} \text{€ } 150.000,00 \times 38 \% &= \\ \text{€ } 57.000,00 & \end{aligned}$$

Successierechten:

$$\begin{aligned} \text{€ } 50.000,00 \times 3 \% &+ \\ \text{€ } 7.000,00 \times 9 \% &= \\ \text{€ } 2.130,00 & \end{aligned}$$

Roerende goederen:

Waardering Vruchtgebruik:

$$\begin{aligned} \text{€ } 125.000,00 \times 38 \% &= \\ \text{€ } 47.500,00 & \end{aligned}$$

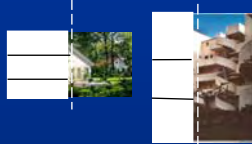
Successierechten:

$$\begin{aligned} \text{€ } 47.500,00 \times 3 \% &= \\ \text{€ } 1.425,00 & \end{aligned}$$

**Totaal successierechten
Maria : € 3.555,00**

† Hubert: berekening successierechten

Stap 3: Bepalen Successierechten
Naakte Eigendom Hilde (idem Frank en Karen)

Onroerende goederen:

Waardering naakte eigendom:
 $€ 150.000,00 \times 1/3 \times 62\% =$
 $€ 31.000,00$

Successierechten:

$€ 31.000,00 \times 3\% = € 930,00$

Roerende goederen:

Waardering naakte eigendom:
 $€ 125.000,00 \times 1/3 \times 62\% =$
 $€ 25.833,33$

Successierechten:

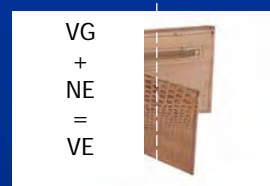
$€ 25.833,33 \times 3\% = € 775,00$

Totaal successierechten
Hilde: € 1.705,00

Maria overlijdt later.

Onroerend Vermogen
€ 150.000,00

Roerend Vermogen:
€ 125.000,00

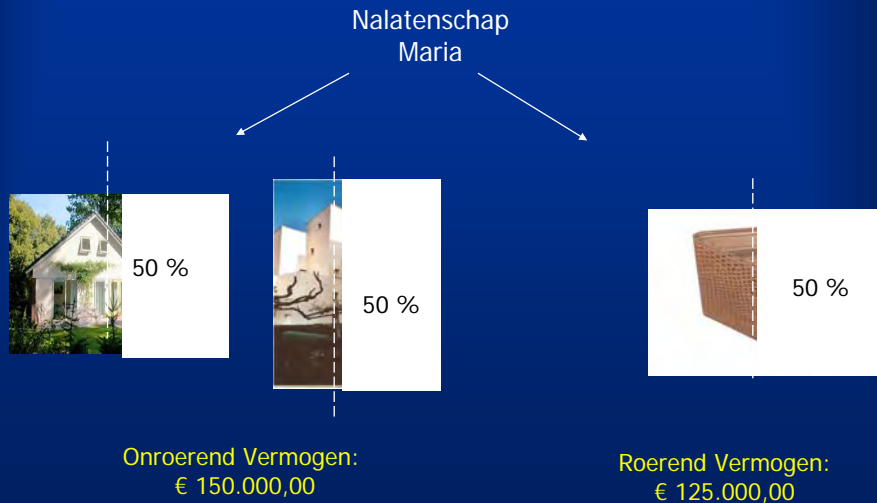
Situatie na het overlijden van Maria

Het vruchtgebruik van Maria op de nalatenschap van Hubert dooft uit.

Kinderen worden volle eigenaars van nalatenschap Hubert

Maria overlijdt later.

Stap 1: Nalatenschap Maria bepalen

✝ Maria: berekening successie

Stap 2: Bepalen erfgenamen

- Kinderen: volle eigendom

Stap 3: Bepalen Successierechten

Volle Eigendom Hilde (idem voor Frank en Karen)

		
<u>Onroerende goederen:</u> € 150.000,00 x 1/3: € 50.000,00		<u>Roerende goederen:</u> € 125.000,00 x 1/3: € 41.666,67
<u>Successierechten:</u> € 50.000,00 x 3% = € 1.500,00		<u>Successierechten:</u> € 41.666,67 x 3% = € 1.250

Totaal successierechten Hilde: € 2.750,00

Familie Peeters: na 2 overlijdens

Totale successierechten: € 16.920 (3,08 %)

Hilde, Frank & Karen: onverdeeld eigenaar

Vlaamse Successie – wetgeving

1. Rechte lijn, Echtgenoten, samenwonenden

2. Zijlijn:
Broers en zussen

3. Andere erfgenamen

Zijlijn: broers en zussen

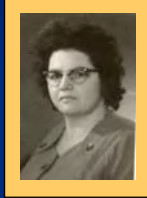
Van	Tot	Tarief
0,01	75.000,00	30 %
75.000,01	125.000,00	55 %
125.000,01	-	65 %

Berekening:

- Geen splitsing roerende en onroerende goederen
- Berekening per erfgenaam
- Verminderingen

Zijlijn: broers en zussen

Tante Emmy

Ongehuwd

Hubert

Maria

Hilde

Wettelijk gescheiden

Frank

Ongehuwd

Karen (+ Wim)

Gehuwd

Floor

Jana

Tante Emmy overlijdt.

Stap 1: Nalatenschap Maria bepalen

Vermogen

Onroerend werd verkocht

Roerend: € 140.000,00

† Tante Emmy: berekening successie

Stap 2: Bepalen erfgenamen

Enige erfgenaam: Hubert (broer van Emmy)

Stap 3: Bepalen Successierechten

Hoeveel te betalen? € 59.750,00 (42,68 %)

Van	Tot	Tarief	Successie-rechten
0,01	75.000,00	30 %	€ 22.500,00
75.000,01	125.000,00	55 %	€ 27.500,00
125.000,01	140.000,00	65 %	€ 9.750,00
Totaal			€ 59.750,00

Vlaamse Successie – wetgeving

1. Rechte lijn, Echtgenoten, samenwonenden

2. Zijlijn: Broers en zussen

3. Andere erfgenamen

andere erfgenamen

Van	Tot	Tarief
0,01	75.000,00	45 %
75.000,01	125.000,00	55 %
125.000,01	-	65 %

Berekening:

- Geen splitsing roerende en onroerende goederen
- Berekening successierechten voor de erfgenamen samen op de totale nalatenschap
- Daarna verdeling onder erfgenamen
- Verminderingen

<u>Vlaamse Successie – wetgeving</u>	rechte lijn, echtgenoten, samenwonenden		
	Van	Tot	Tarief
	1,00	50.000,00	3 %
	50.000,01	250.000,00	9 %
250.000,01	-	27 %	
1. Rechte lijn, Echtgenoten, samenwonenden	zijlijn: broers en zussen		
2. Zijlijn: Broers en zussen			
	Van	Tot	Tarief
	1,00	75.000,00	30 %
	75.000,01	125.000,00	55 %
	125.000,01	-	65 %
3. Andere erfgenamen	andere erfgenamen		
	Van	Tot	Tarief
	1,00	75.000,00	45 %
	75.000,01	125.000,00	55 %
	125.000,01	-	65 %

Waarom successieplanning?

- Fiscale overwegingen
- Erfrechtelijke overwegingen
- Psychologische overwegingen: familiale vrede

Fiscale overwegingen

- ✓ "Niet teveel" betalen
- ✓ Is planning wel nodig? Is tarifiering draaglijk?

Opgelet:

De fiscale administratie kan, ingevolge art. 100 van het Wetboek van Successie, om het even welk nalatenschapsdossier onderzoeken.

Boetes en sancties van de fiscus zijn niet mals:
één – of tweemaal de ontdoken rechten

Voorbeeld

Nalatenschap van € 500.000,00:
€ 250.000,00 roerende goederen niet aangegeven

Ontdoken rechten: € 250.000,00 x 27 % = € 67.500,00

Boete: € 67.500,00 x 2 = € 135.000,00
Totaal betaald: € 202.500 of 81 %

Erfrecht

- ✓ Het klassieke huwelijk
- ✓ Nieuw samengestelde gezinnen
- ✓ Samenwonenden
- ✓ Reservataire erfgenamen:
  - Langstlevende echtgeno(o)t(e) krijgt vruchtgebruik van de gezinswoning en de daarin aanwezige huisraad (geen verplichte omzetting mogelijk)
  - Kinderen
  - Ouders indien erflater kinderloos

Optimalisatie -
technieken

1. Wijziging
huwelijkscontract

Wijziging huwelijkscontract

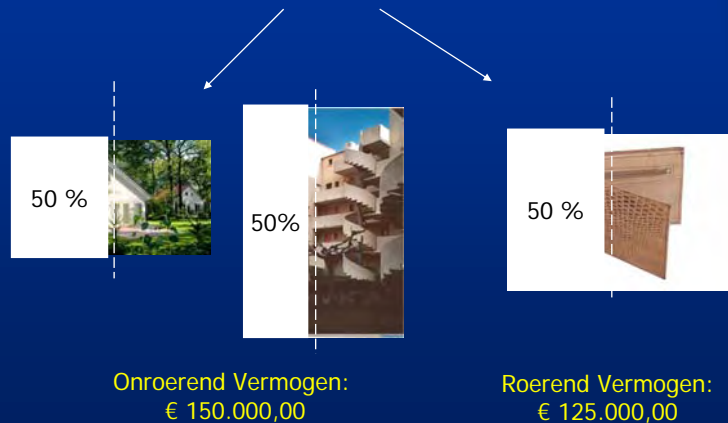
“Langst leeft, al heeft!” - clausule

- Helft van gemeenschappelijk vermogen in volle eigendom naar langstlevende
- Kinderen erven niets van het gemeenschappelijk vermogen bij het eerste overlijden.
- Fiscaal duur

“Langst leeft, al heeft” - clausule Hubert overlijdt.

Stap 1: Nalatenschap Hubert bepalen

Nalatenschap Hubert:
½ Gemeenschappelijk Vermogen

† Hubert: berekening successie

Stap 2: Bepalen erfgenamen

- Maria: volle eigendom

Stap 3: Bepalen Successierechten Maria

Onroerende goederen:

€ 150.000,00

Successierechten:

€ 50.000,00 x 3 %: € 1.500,00

€ 100.000,00 x 9 %: € 9.000,00

€ 10.500,00

Roerende goederen:

€ 125.000,00

Successierechten:

€ 50.000,00 x 3 %: € 1.500,00

€ 75.000,00 x 9 %: € 6.750,00

€ 8.250,00

Totaal successierechten Maria: € 18.750,00

"Langst leeft, al heeft" - clause Maria overlijdt later.

Stap 1: Nalatenschap Maria bepalen

Nalatenschap Maria

Onroerend Vermogen:
€ 300.000,00

Roerend Vermogen:
€ 250.000,00

✝ Maria: berekening successie

Stap 2: Bepalen erfgenamen

- Kinderen: volle eigendom

Stap 3: Bepalen Successierechten Hilde (idem voor Frank en Karen)

Onroerende goederen:

€ 300.000,00 x 1/3

Successierechten:

€ 50.000,00 x 3 %: € 1.500,00

€ 50.000,00 x 9 %: € 4.500,00

€ 6.000,00

Roerende goederen:

€ 250.000,00 x 1/3

Successierechten:

€ 50.000,00 x 3%: € 1.500,00

€ 33.333,33 x 9 %: € 3.000,00

€ 4.500,00

Totaal successierechten Hilde: € 10.500,00

Langst leeft, al heeft!" - de prijs:

Totaal successierechten na 2 overlijdens:

€ 18.750,00 + € 31.500,00 = 50.250,00
(9,14%)

**Verschil van € 33.330,00 met voorbeeld
zonder clausule
"Langst leeft, al heeft!"**

Wijziging huwelijkscontract: praktisch

Hoe en kostprijs?

Wijziging huwelijkscontract

- Door notaris
- Kostprijs afhankelijk van "soort" wijziging

Tips:

Controle van uw huwelijkscontract op
"Langst leeft, al heeft!" – clause

Bescherming LLE: vruchtgebruik van de gezinswoning +
de daarin aanwezige huisraad

KEUZE BEDING

33

Wijziging huwelijkscontract: praktisch

Speciale vorm van huwelijkscontract

HET KEUZE BEDING

Bij het opvallen van de nalatenschap
kiest de langstlevende partner de formule.

Geen verkeerde keuze bij voorbaat

34

Via het erfrecht of het successierecht

Optimalisatie technieken

1. Wijziging
Huwelijkscontract

2. Via het
erfrecht of
successierecht

Maria

Bob

Wettelijk samenwonend

35

via het erfrecht of het successierecht

Kinderen	Voorbehouden	Beschikbaar
1	1/2	1/2
2	2/3	1/3
3 of meer	3/4	1/4

Testament

Hilde

Frank

Karen

36

Via het erfrecht of het successierecht

- Testament:
  - ✓ Kenmerken
  - Uitwerking na het overlijden
  - Herroepbaar

Diverse vormen cfr deel 2

37

Via het erfrecht of het successierecht

- Opsplitsing roerend / onroerend vermogen
  - Rechte lijn, echtgenoten & samenwonenden
  - B.v. onevenwicht tussen roerend en onroerend
Oplossing: tweede, derde, vierde ... verblijf verkopen

Onroerend Vermogen
€ 750.000,00

Roerend Vermogen
€ 250.000,00

38

Via het erfrecht of het successierecht

- **Aantal erfgenamen vergroten**
Indien berekening successierechten per erfgenaam
  - B.v. kleinkind begunstigen
  - Hou rekening met reservataire erfgenamen

Karen + Wim

Floor

Jana

Bo

39

Testamentaire beschikking

Optimalisatie - technieken

1. Wijziging
huwelijkscontract
2. Via het
erfrecht of
successierecht

Hubert

Floor

Jana

Bo

40

Testamentaire beschikking

Spaarboekje op naam van Hubert met testamentaire beschikking voor Floor, Jana en Bo

- Saldo bij overlijden Hubert:
€ 12.500,00 per kleinkind
- Erfdeel per kleinkind:
€ 12.500,00
- Successierechten
  - € 12.500,00 x 3% = € 375,00
  - Vermindering = € 375,00
  - **Totaal successierechten: € 0**

41

Testamentaire beschikking: praktisch

Hoe?

Opstellen testamentaire beschikking bij elk spaarboekje

- Opmaken van een handgeschreven verklaring door de houder van het spaarboekje
- Begeleiding door DVL

Kostprijs?: € 0

42

Centea spaarboekje met testamentaire beschikking

Vrijstelling tot 12.500 €

43

Praktijkvoorbeeld

Vader, weduwnaar, 88 jaar overlijdt.
Erfgenamen: 1 zoon (65jr) en 1 kleinzoon (42jr)
Nalatenschap 2.000.000 uitsluitend onroerend

Berekening indien alles naar de zoon gaat:

Successierechten:	50.000 aan	3%	1.500
	200.000 aan	9%	18.000
	1.750.000 aan	27%	472.000
	TOTAAL		492.000

44

Praktijkvoorbeeld

Vader, weduwnaar, 88 jaar overlijdt.
Erfgenamen: 1 zoon (65jr) en 1 kleinzoon (42jr)
Nalatenschap 2.000.000 uitsluitend onroerend

Indien vader via testament de helft van de nalatenschap zou legateren aan zijn kleinzoon zou de oplossing zijn:

Successierechten zoon	50.000 aan 3%	1.500
	200.000 aan 9%	18.000
	750.000 aan 27%	202.500
	TOTAAL	222.000
Successierechten kleinzoon idem		222.000
Samen 444.000 of een verschil van 48.000 door het testament		

45

Praktijkvoorbeeld

Vader, weduwnaar, 88 jaar overlijdt.
Erfgenamen: 1 zoon (65jr) en 1 kleinzoon (42jr)
Nalatenschap 2.000.000 uitsluitend onroerend

Voor de helft van de nalatenschap is een generatie overgeslagen. De zoon en de kleinzoon zijn voortaan onverdeelde mede-eigenaars.
Bij afstand van het deel van de ene aan de andere is er slechts 1% registratirechten toepasselijk

46

Vermogen verminderen

Optimalisatie - technieken

Wijziging
huwelijkscontract

Via het
erfrecht of
successierecht

Vermogen
verminderen

De handgift

De schenking

47

Handgift

Optimalisatie - technieken

1. Wijziging
huwelijkscontract

2. Via het
erfrecht of
successierecht

3. Vermogen
verminderen

- Schenking van hand tot hand is een vereiste.
- Roerende goederen:
  - Gelden
  - Effecten aan toonder (dossier bewaargeving!!)
  - Juwelen, schilderijen, ...
- Niet:
  - Onroerende goederen
  - Effecten op naam
- Bij overlijden binnen de 3 jaar na de handgift: successierechten

48

Handgift door Tante Emmy

49

† Tante Emmy na 3 jaar

Stap 1: Nalatenschap Tante Emmy bepalen

€ 50.000,00 (roerend)

Stap 2: Bepalen erfgenamen

Enige erfgenaam: Hubert (broer van Emmy)

Stap 3: Bepalen Successierechten

Hoeveel te betalen? € 14.166,67 (28,33%)

50

† Tante Emmy binnen 3 jaar na de gift

Stap 1: Nalatenschap Tante Emmy bepalen

€ 140.000,00 (roerend)

Stap 2: Bepalen erfgenamen

Hubert: € 50.000,00

Hilde: € 30.000,00

Frank: € 30.000,00

Karen: € 30.000,00

Stap 3: Bepalen successierechten

Hoeveel te betalen? € 56.166,67

Verschil: € 42.000,00

tussen overlijden binnen 3 jaar of na 3 jaar

51

Handgift: praktisch

Hoe?

- Begeleiding door uw kantoor Devlamynck
  - Opmaken van 2 brieven:
“intentie tot schenken” en “bedanking”
  - Transfer van de gelden, effecten, ...

Kostprijs?

- €0

52

Optimalisatie - technieken

1. Wijziging
huwelijkscontract

2. Via het
erfrecht of
successierecht

3. Vermogen
verminderen

Schenken: tarief & gevolgen

• Tarief

• 3 %

- Rechte lijn
- Tussen echtgenoten en samenwonenden

• 7 %

- Andere personen

• Indien overlijden binnen 3 jaar:

Geen successierechten op geschonken goederen

53

Schenking van roerende goederen

• In het Vlaamse Gewest sinds 01/01/2004

• Rijksinwoner

• Woonplaats als schenker:

• Laatste 5 jaar in Vlaanderen

• Roerende goederen:

- Gelden
- Effecten aan toonder
- Juwelen, ...

54

Schenking door Tante Emmy

55

Tante Emmy overlijdt na schenking.

56

† Tante Emmy: berekening successie na schenking

Stap 2: bepalen erfgenamen

Enige erfgenaam: Hubert (broer van Emmy)

Stap 3: bepalen successierechten

Hoeveel te betalen? € 14.166,67 (28,33%)

Totaal successierechten + schenkingsrechten: € 20.466,67

Totaal indien zonder voorafgaande schenking: € 59.750,00

Verschil : € 39.283,33

57

Schenking: praktisch

Hoe?

- Via notaris
- Registratie van eerdere handgift

Kostprijs?

- Ereloon notaris
- Registratierechten
  - 3%
  - 7%

58

CONCLUSIES

1. Voordelige **successietarieven** in rechte lijn, echtgenoten en samenwonenden
2. Voordelige **berekeningswijze** in rechte lijn, echtgenoten en samenwonenden
3. Belang van **tijdige optimalisatie**: b.v. via schenking, handgift, testament, ...
4. Huwelijkscontract met **keuzebeding**

59

Programma

- Knockaert Dirk
Inspecteur registratie en domeinen te Mene
Successierechten in Vlaanderen, tarief, voorbeelden
Tip inzake huwelijkscontract
- Lietaer Jozef
Notarieel medewerker
Diverse testamenten, optimalisaties
- Devlamynck Luc
De levensverzekering
Schenking en controle over de schenking

Testament

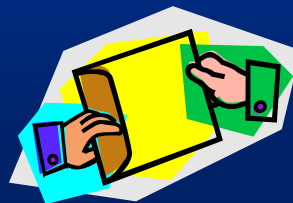
- Inleiding
- Bepaling
- Soorten testament
- Bekwaamheid en inhoud
- Successieplanning
- Onterving
- Conclusie

61

Inleiding

- Zorgvuldige planning
- Wie krijgt wat

62

Bepaling

- Wat is een testament
- Over welke goederen gaat het

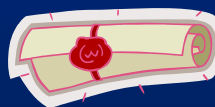

63

SOORTEN TESTAMENT

- Eigenhandig
- Authentiek
- Besloten

64

Het eigenhandig testament

Voorwaarden inzake inhoud en vorm	● Volledig eigenhandig geschreven door de erflater ● Gedateerd ● Ondertekend door de erflater ● Een zelfde document mag slechts het testament van één persoon bevatten
Voordelen	● Geen kosten ● Geen formaliteiten ● Geheim
Nadelen	● Gevaar voor verlies (te voorkomen mits bewaring bij een notaris) ● Betwisting of vervalsing mogelijk ● Juridische en technische fouten mogelijk

65

Het authentiek testament

Voorwaarden inzake inhoud en vorm	● Door de erflater gedictieerd aan de notaris die het schrijft in aanwezigheid van twee getuigen of een tweede notaris ● Getekend door de aanwezige personen
Voordelen	● Geen risico's voor verlies ● Grote bewijskracht en geen vervalsing mogelijk ● Juridische en technische formulering door een notaris
Nadelen	● Kosten ● Formaliteiten ● Geheim gedeeld door verscheidene personen ● Eventuele wijzigingen zijn duur

66

Het internationaal testament

Voorwaarden inzake inhoud en vorm

- Opstelling van een document
- Opgesteld door de erflater of door een derde
- In aanwezigheid van twee getuigen + een bevoegd persoon (notaris of diplomatiek ambtenaar) die het zal dateren en bekrachtigen; de erflater verklaart dat het betrokken document zijn testament is en noteert de naam van de derde door wie hij zijn testament eventueel heeft laten opstellen.

Voordelen

- Noch de aard en de ligging van de goederen, noch de nationaliteit, de woon- en verblijfplaats van de erflater zijn van enig belang
- De nietigheid ervan beïnvloedt geenszins de rechtsgeldigheid van een andere vorm
- Geheimhouding kan gewaarborgd worden

Nadelen

- Kosten
- Formaliteiten
- Geen formele verificatie
- Eventuele wijzigingen zijn duur

67

BEKWAAMHEID EN INHOUD

Dit is mijn testament.

Ik die teken, bekwaam en gezond van geest, verklaar mijn testament te maken als volgt.

Ik herroep alle voorgaande testaments en uiterste wilsbeschikkingen die ik vroeger zou kunnen gemaakt hebben....

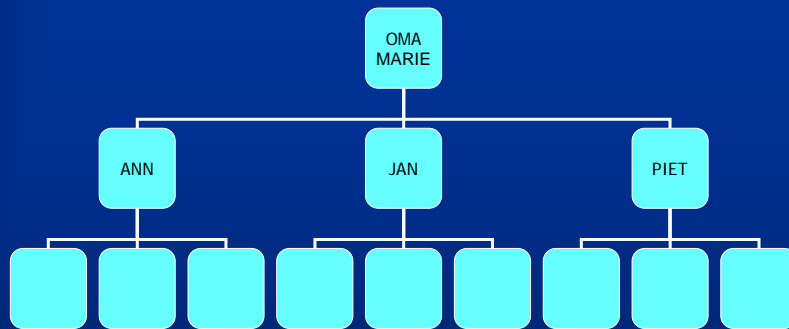
Ik geef.....

Aldus, eigenhandig geschreven, gedagtekend en genaamtekend, te ..... Op .....

68

Generation-skipping

Het vermogen van Oma Marie is 900.000,00 €

69

- **Wettelijk erfopvolging**

Onderneemt Marie niets,
dan erven haar drie kinderen elk 300.000,00€

daarop betalen zij elk 33.000,00€
totaal **99.000,00€**

70

- Testamentaire opvolging

Marie beslist een testament te maken en legateert aan elke staak van de familie 300.000,00€, waarbij aan elk van de kleinkinderen 100.000,00€

Elk van de 9 kleinkinderen betaalt 6.000,00€ successierechten

Totaal **54.000,00€**

Een besparing van 45.00000€

VOORWAARDE

De drie kinderen moeten akkoord gaan
Zij zijn immers reservataire erfgenamen.

71

SUCCESSIEPLANNING

- FISCAAL OPTIMAAL TESTAMENT

- RESTLEGAAT

- IK – OPA testament

- DUO LEGAAT

72

Voorbeeld duolegaat

Erfenis van 50.000 euro netto aan neef

Successierechten 50.000 aan 45% = 22.500

Netto erfenis: 50.000 - 22.500 = **27.500**

Ingeval van DUOLEGAAT

20.000 aan VZW op last successierechten neef te dragen

Neef ontvangt netto: **30.000**

VZW ontvangt: 20.000

- 1.760 successierechten 8.80% op 20.000

-13.500 successierechten neef 45% op 30.000

4.740

73

VOORBEELD DUO-LEGAAT

Tante Elodie heeft een vermogen van 500.000,00€

Het grootste deel 400.000,00€ wil zij aan een vzw geven

100.000,00€ aan haar nicht

Testament zonder clause
legaat vrij van successierechten

* vzw betaalt 8.80% op 400.000,00€ = 35.200,00€

netto saldo **364.800,00€**

* nicht betaalt 45% op 75.000,00€ en 55% op 25.000,00€
totaal 47.500€

Netto saldo **52.500,00€**

74

Testament met clausule Legaat vrij van successierechten

440.000,00€ aan de vzw en 60.000,00€ aan haar nicht
(vrij van successierechten)

- VZW betaalt 8.80% op 440.000,00€ en de rechten op het legaat aan de nicht (45% op 60.000,00€)
netto saldo **374.280,00€** (10.000,00€ meer)
- Haar nicht betaalt geen successierechten
netto saldo **60.000,00€** (7.500,00€ meer)

75

TESTAMENT EN ONTERVING

- Onder welke omstandigheden?
- Wettige erfgenamen

76

1 van uw kinderen is kinderloos..

De andere kinderen erven samen met u.
Tarief broers en zussen is veel hoger dan ouders/kind

Mogelijke oplossing

Testament van het kinderloze kind
Ouders worden aangeduid (aan 3% ipv 30%)

Bij onroerend goed:
onverdeelheid tussen ouders en andere kinderen
Uit onverdeeldheid treden kan aan 1% registratierechten.

77

CONCLUSIE

- **Vrijheid voor de erflater**
- **Degelijke successieplanning**
- **Goed testament (advies nodig!)**

78

Programma

- Knockaert Dirk
Inspecteur registratie en domeinen te Menen
Successierechten in Vlaanderen, tarief, voorbeelden
Tip inzake huwelijkscontract
- Lietaer Jozef
Notarieel medewerker
Testamenten en optimalisaties
- Devlamynck Luc
De levensverzekering
Schenking en controle over de schenking

De levensverzekering als belegging

Klassieke verzekering

Tak 23

Tak 21

FORTIS

Rendementen tak 21 in 2005

INVEST FOR LIFE	5,00%
INVEST FOR LIFE DYNAMIC	6,00%
Royal life	3,80%

CREST 10 CAP 10	4,15%
CREST 20	4,45%
CREST 30	5,50%
CREST 40	6,05%

FLEXI minimum 2,50%	4,55%
---------------------	-------

TOP RENDEMENT 0%	6,10%
TOP RENDEMENT 2%	4,86%
TOP RENDEMENT 2,50%	4,52%

WINSAFE 3,75%	3,85%
WINSAFE 2,65%	4,25%

81

Partijen in een levensverzekering

- Verzekeringsmaatschappij
- Verzekeringnemer
- Verzekerde
- Begunstigde
- Aanvaardende begunstigde

82

Typisch voor de verzekering

Keuze inzake begunstigde (bepaald of bepaalbaar)
Begunstigde heeft rechtstreeks recht,
ook bij weigering nalatenschap
Aanvaardende begunstigde

Soepelheid naar de toekomst

Afwijking ten opzichte van het erfrecht (gelijke delen of niet)

Huidige en latere kinderen (Jan, Piet, Joris...)

Duidelijke begunstigde(n) en plaatsvervangers

Als verzekeringnemer overlijdt krijgt verzekerde het contract

83

Beding ten behoeve van een derde

Kenmerken

verzekeringnemer vraagt de verzekeraar
om een prestatie te beloven
bij een bepaalde gebeurtenis
ten gunste van een derde

84

Beding te behoeve van zichzelf

Kenmerken

verzekeringnemer vraagt aan de verzekeraar
een prestatie te beloven
bij een bepaalde gebeurtenis
ten voordele van zichzelf

85

Combinaties

A = verzekeringnemer

A = verzekerde

B = begunstigde

A = verzekeringnemer

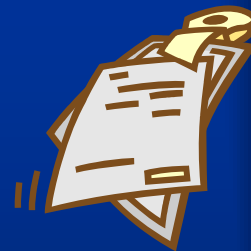
B = verzekerde

A = begunstigde

A = verzekeringnemer

B = verzekerde

C = begunstigde

86

Wie krijgt wat?

A = verzekeringnemer
A = verzekerde
B = begunstigde

A overlijdt

B ontvangt van A

B betaalt successierechten

87

Wie krijgt wat?

A = verzekeringnemer
B = verzekerde
A = begunstigde

B overlijdt
A ontvangt niet van B
A betaalt geen successie

A overlijdt
contract van A gaat over naar B
B ontvangt van A; B betaalt successie

88

Wie krijgt wat?

A = verzekeringnemer
B = verzekerde
C = begunstigde

B overlijdt
C ontvangt niet van B
C betaalt geen successie

A overlijdt
B ontvangt de polis van A
B betaalt successie

89

VOORBEELD

Verzekeringnemer = Kind

Verzekerde = Kind

Begunstigde =
Partner van het kind in eerste rang
Erfgenamen van het kind in tweede rang

Aanvaardende ouder

Schenking van de ouder aan het kind
Door aanvaarding blijft de ouder controle houden

Wat als de ouder zijn geld terugwil bij vooroverlijden van kind?

90

Ouder wenst geld terug bij vooroverlijden kind

Verzekeringnemer = kind

Verzekerde = kind

Begunstigde bij overlijden = nalatenschap

Beding van terugkeer vlg art 951 bw

(nalatenschap met of zonder schulden?)

91

Samenwonend koppel - overlijdensverzekering

Verzekeringnemer partner 1

Verzekerde partner 2

Begunstigde partner 1

Voordelen: geen belasting bij uitbetaling

Nadelen: geen aftrekbaarheid van de premie

92

Samenwonend koppel - overlijdensverzekering

Verzekeringnemer partner 1

Verzekerde partner 2

Begunstigde partner 1

Voordelen: geen belasting bij uitbetaling

Nadelen: geen aftrekbaarheid van de premie

93

Wat doet de verzekeringsmaatschappij?

Bij overlijden van de verzekerde

Bij overlijden van de verzekeringnemer

Bij overlijden van de begunstigde

Bij overlijden van de partner van de verzekerde

DVL SERVICE

Brief uitgaande van de schenker
(verschillend van bankgift)

Bespreking diverse mogelijkheden

Juiste overdracht, met of zonder controle

Vakkundig advies

Zonder extra kosten

95

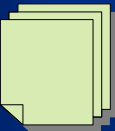

VRAGEN?

Vandaag: de 3 sprekers

Na afspraak of bij gewoon kantoorbezoek

Uitgebreide brochures en teksten op verzoek

Uw notaris

96

En dan nu ...

Maak een afsprakenk
056 75 83 37

en proef van de typische
DvL Centea
vermogensaanpak

2006 wijnaktie!